

همسایه غربی در ماتم و سوگ و اقتصاد آن در وضعیت پیچیده

پس لرزه ترکیه تا استانبول تهران رسید

محمد میرزایی

زلزله مهیب و تأسفبارتر کیه، سوگ و اندوه و ماتم به جا گذاشت. خانه‌های مردم، ساختمان‌ها و مراکز تجاری و اقتصادی را به تلی از خاک تبدیل کرد و اقتصاد این کشور را در وضعیتی پیچیده قرار داد. اما پس لرزه‌های آن استانبول تهران را نیز متأثر کرد و بسیاری از معامله‌گران رشد بهای دلار را ناشی از این اتفاق می‌دانند.

پس لرزه زلزله بزرگتر کیه حالا اقتصاد این کشور را دستخوش نوسانی جدی کرده است.

لیبر ترکیه سقوطی تاریخی را تجربه کرده است و حالا وضعیت اقتصادی همسایه غربی در موقعیتی بغرنج‌تر از گذشته به سر می‌برد. پیش از این نیز لیبر ترکیه سقوطی تاریخی را تجربه کرده بود.

دی ماه سال جاری بود که ارزش لیبر ترکیه در روندی ادامه دار در برابر دلار آمریکا کاهش یافت و نرخ برابری آنها به ۱۸.۷ رسید.

ارزش لیبر در سال ۲۰۲۱ نزدیک به ۴۴ درصد کاهش یافت، که عمدتاً نتیجه کاهش‌های غیر متعارف نرخ بهره بود، حتی با افزایش تورم بانک مرکزی ترکیه پس از چهار ماه کاهش نرخ بهره را ۹ درصد نگه داشته است.

روایت یک سقوط

از سال ۲۰۱۳، ارزش لیبر ترکیه به طور پیوسته کاهش یافته است؛ در سپتامبر ۲۰۲۱، دلار آمریکا حدود ۸ لیبر ترکیه ارزش داشت، اما تا دسامبر

گفت و گو

۲۰۲۲، این رقم به نزدیک ۱۹ رسیده است. یکی از پیامدهای اصلی این کاهش ارزش پول ملی، تورم است که حال سر سفره تمام شهروندان ترکیه مهمان است!

وقتی ارزش ارزها کاهش می‌یابد، وارداتی‌ها گران می‌شوند. با توجه به اینکه ترکیه واردکننده کالاهایی مانند سوخت، مواد فناوری است، ارزش تورم سرسام‌آور و سقوط لیبر میلیون‌ها ترک را به آستانه ورشکستگی مالی رسانده و کارخانه‌ها، کشاورزان و خرده‌فروشان را در سراسر کشور به شدت تحت فشار قرار داده است.

پس از وقوع زلزله در ترکیه که

بزرگترین زمین‌لرزه ترکیه در طول حدود یک قرن اخیر بوده، لیبر این کشور نیز برای ساعاتی به بی‌ارزش‌ترین سطح تاریخی خود رسید.

ارزش پول ملی ترکیه به جهت ریسک‌های ژئوپلیتیک در منطقه خاورمیانه، افزایش تورم و ادامه سیاست‌های انبساطی (کاهش نرخ بهره) از طرف رجب طیب اردوغان روند نزولی به خود گرفته بود، به طوری که طی سه ماه اخیر ارزش لیبر در مقابل دلار ۱.۵ درصد کاهش یافته است.

در اولین روز آغاز به کار بازارهای جهانی در این هفته بود، قیمت لیبر با یک افت جدی در سطح ۱۸.۸۳ در برابر هر دلار بازگشایی شد و حتی برای لحظاتی به سطح ۱۸.۸۹ نیز رسید.

دولت ترکیه چه کرد؟

در حالی که انتظار می‌رفت همزمان با گسترش حجم خسارت و افزایش قربانیان زلزله ترکیه، سقوط ارزش لیبر در مقابل دلار ادامه داشته باشد اما به نظر می‌رسد دولت ترکیه در نقش بازار ساز توانسته با اعمال سیاست‌های ارزی، به بازار ارز این کشور تنفس

مصنوعی بدهد و آرامش نسبی را برگرداند.

بورس استانبول هم همزمان با کاهش ناگهانی ارزش، به طور موقت معاملات را متوقف کرده است. دلیل توقف فعالیت بورس استانبول، حضور چندین شرکت مهم فعال در بازار سهام در منطقه زلزله‌زده بوده است.

تاثیر زلزله ترکیه بر بازار ارز تهران

هر چند زلزله ترکیه استانبول ترکیه را تحت تاثیر قرار نداد اما پس لرزه‌های آن تا استانبول تهران رسید. افزایش نرخ دلار و شیفت تقاضای لیبر در دلار سبب شد قیمت ارز روندی افزایشی را تجربه کند. بررسی‌ها نشان می‌دهد با وجود آنچه برای لیبر در بازارهای جهانی اتفاق افتاد اما ارزش این ارز در بازار تهران افزایش یافت؛ هر لیبر ترکیه در بازار تهران با افزایش قیمت ۱۶۰ تومانی به ۲ هزار و ۵۶۰ تومان رسیده است. در یک هفته گذشته ارزش این ارز در بازار تهران ۱۹۰ تومان افزایش یافته است.

بررسی عملکرد این ارز در بازار تهران حاکی از آن است که در یک ماه گذشته ارزش آن ۳۶۰ تومان افزایش یافته است. بسیاری افزایش نرخ دلار را ناشی از زلزله ترکیه می‌دانند.

افزایش نرخ لیبر و دلار در بازار تهران همزمان با افزایش نرخ دلار اتفاق افتاد. بررسی‌ها نشان می‌دهد رشد بهای لیبر به دلیل افزایش تقاضا در شهرهای غربی ایران و همچنین وابستگی اقتصادی ایران و ترکیه رخ داده است.

قیمت دلار نیز در بازار آزاد ایران با افزایش نزدیک به ۵۰۰ تومانی به آستانه ۴۵ هزار تومان رسید.

بخش مهمی از فعالیت‌های تجاری ایرانیان در ترکیه صورت می‌گیرد و تعداد مهاجران به ترکیه در سال‌های اخیر افزایش یافته است. برآورد نشان می‌دهد ایرانی‌ها یک از عمده‌ترین خریداران ملک در ترکیه هستند.

پس لرزه‌های زلزله بزرگ ترکیه استانبول تهران را تحت تاثیر قرار داد و بسیاری از معامله‌گران رشد بهای دلار را ناشی از این اتفاق می‌دانند

در اکثر آمارهای ارائه شده ایرانی‌ها دومین گروه پر شمار خریدار ملک در این کشور محسوب می‌شوند. تازه‌ترین آمارهای ارائه شده از سوی سازمان آمار ترکیه نشان می‌دهد فروش ملک در ترکیه در ماه اوت سال گذشته میلادی یعنی مرداد و شهریور ماه سال جاری، در مقایسه با مدت مشابه سال پیش ۱۰۱ درصد کاهش یافته و به ۵ هزار و ۲۷۳ منزل رسیده است. همچنین شهر آنتالیا با فروش یک هزار و ۸۱۴ منزل در مرتبه نخست، استانبول با یک هزار و ۷۵۰ منزل در جایگاه دوم و مرسیین با ۳۱۷ منزل در مرتبه سوم قرار گرفت.

بر اساس این آمار، ترکیه طی ۸ ماه گذشته ۴۴ هزار و ۵۹۵ منزل به اتباع خارجی فروخته است که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۴۴۶ درصد افزایش یافته است.

طبق این آمار، روس‌ها طی ماه ژوئیه با خرید یک هزار و ۲۳۸ منزل در ترکیه در مرتبه نخست بیشتر خریداران ملک در این کشور قرار گرفتند سپس ایرانی‌ها با خرید ۶۳۳ منزل در جایگاه دوم و عراقی‌ها با خرید ۴۱۷ منزل در جایگاه سوم، آلمان با ۲۵۶ منزل در مرتبه چهارم و قزاقستان با ۲۳۱ منزل در جایگاه پنجم قرار گرفت.

به نظر می‌رسد پس لرزه‌های زلزله ترکیه بر ارزش پول ملی این کشور در حال مهار است اما بی‌تردید ایجاد این زلزله در روزهای آتی نیز وضعیت اقتصادی این کشور را تحت تاثیر قرار خواهد داد.

جلب می‌کنند اما این پیامک‌ها حاوی لینک‌های آلوده هستند. البته پلیس فتا و اپراتورهای تلفن همراه بر روی لینک‌های آلوده پیامک‌ها کار کرده‌اند و با شناسایی جلوی آنها را می‌گیرند و از طرفی هم اطلاع‌رسانی خوبی در این باره انجام شده و باید ادامه پیدا کند.

وی در پاسخ به این سوال که مردم چگونه لینک‌های آلوده را شناسایی کنند، اظهار داشت: وقتی پیامکی حاوی لینک‌های آلوده فرد ناشناس ارسال می‌شود اصولاً باید فرض بر این باشد که این لینک آلوده است اما وقتی پیامکی از فردی یا جایی ارسال می‌شود که افراد ارسال کننده آن را می‌شناسند، موضوع متفاوت خواهد شد البته همواره باید با جنبه تردید به این پیامک‌ها نگاه کرد و در غیر این صورت مطلقاً نباید این لینک‌ها باز شوند.

محرمان در باره پیام‌های آلوده در پیام‌رسان‌هایی مانند تلگرام ادامه داد: پیام‌های ارسال شده در پیام‌رسان‌ها هم احتمال دارد که آلوده باشند. اصولاً هر پیامی از فرد ناشناس باید مراقبت شود نه تنها در بحث فیشینگ بلکه در سایر موارد احتمالی، در این حوزه امکان هک کردن تلگرام و اینستاگرام بسیار افزایش یافته چرا که افراد به جایی اعتماد می‌کنند که نباید اعتماد کنند و اصل مهم امنیت هم اعتماد کردن به جایی که شناخته شده است.

ابلاغ این قانون به تصویب هیئت وزیران می‌رسد. البته تأکید می‌شود که این موضوع زمانی به صورت رسمی تأیید خواهد شد که پس از اتمام بررسی لایحه بودجه در کمیسیون تلفیق، مواد لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور در صحن علنی مجلس شورای اسلامی مطرح و به تصویب نمایندگان در صحن مجلس شورای اسلامی برسد.

در این رابطه امید قالیباف، سخنگوی وزارت صنعت، معدن و تجارت ضمن تأکید بر صبوری تا زمان تصویب نهایی این موضوع، اظهار کرد: باید منتظر ماند تا لایحه بودجه سال آتی در قالب قانون در وهله اول تصویب شود. تامصوب شدن بودجه سال آینده، کار بسیار است و پس از آن نیز اجراء و ابلاغ آیین‌نامه مصوب به این زودی‌ها نخواهد بود و طول خواهد کشید؛ بنابراین موردی را تا نمایندگان مجلس در صحن علنی تصویب نکنند، قطعی نیست. وی اعلام کرد: اما فعلاً واردات خودروهای دست دوم از مناطق آزاد انجام می‌شود.

اخبار اقتصادی

مدیرعامل ایران خودرو:

دلیلی ندارد خودروهای خود را با زیان عرضه کنیم

مدیرعامل ایران خودرو گفت: بنا بر دلایلی شرایط پرداخت ضرر و زیان از سوی دولت فراهم نباشد، پیشنهاد ما عرضه خودرو

از طریق بورس کالا است. مهدی خطیبی گفت: قیمت گذاری دستوری سبب زیان سهامداران خودرویی شده و بر اساس ماده ۹۰ سیاست اصل ۴۴ قانون اساسی، دولت محترم موظف به جبران زیان تولیدکننده است و درخواست ما از مسوولان لغو قیمت گذاری دستوری است.

وی گفت: کلیدواژه انحصاری صرفاً برای ورود به قیمت گذاری خودرو سازی به کار می‌رود در صورتی که با توجه به این که ۳۸ درصد از سهم ریالی بازار در اختیار خودروسازان بخش خصوصی است، انحصاری نامیدن این صنعت دقیق و درست نیست و باید در این موضوع بازنگری شود.

خاندوزی خبر داد:

هماهنگی وزارت اقتصاد برای بخشودگی همه جرایم بدهی های بانکی

وزارت اقتصاد با همه مدیران بانک‌های دولتی هماهنگ کرد که جرایم بدهی‌های بانکی را ببخشند. به گزارش ایبنا، احسان خاندوزی در حاشیه جلسه هیات دولت گفت: اگر افرادی که بدهی به بانک و معوقات دارند، اصل بدهی و سود خود را تا اول اسفند پرداخت کنند، تمام جرایم بانکی آنها بخشوده می‌شود. وی ادامه داد: اختیار بخشودگی جرایم را خود هیات مدیره‌های بانک‌ها بر عهده دارند اما ما برای تسهیل کار مردم و نداشتن نیاز به مکاتبات و نامه‌نگاری به تمام شعب بانک‌های دولتی این اختیار را داریم تا بخشودگی جرایم را اعمال کنند.

شرایط فروش فوق العاده و حراجی ها در شب عید اعلام شد

ایسنا- معاون بازرسی و نظارت بر خدمات سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان نامه‌ای خطاب به رییس

اتاق اصناف ایران، خواستار نظارت ویژه بر فعالیت واحدهای صنفی بر گزار کننده فروش فوق العاده و حراج در هفته‌های پایانی سال شد.

تقوی افزود: هر واحد صنفی که قصد فروش فوق العاده و حراج برای کالاهای خود را دارد باید لیست کالاهای همراه قیمت آنها و همچنین میزان تخفیف و مدت زمان مورد نظر را به اتحادیه صنفی مربوطه ارائه کند.

معاون بازرسی و نظارت بر خدمات سازمان حمایت، در این نامه به اشاره به افزایش تقاضا برای برخی کالاها و خدمات طی هفته‌های پایانی سال، گفت: در این ایام و برخی از واحدهای صنفی برای جلب مشتری و عرضه و فروش بیشتر کالا، اقدام به فروش فوق العاده و حراج می‌کنند. این در حالی است که در برخی موارد، این اقدام بدون اخذ مجوزهای لازم از اتحادیه صنف مربوطه صورت می‌گیرد و زمینه احفاف به مصرف‌کنندگان را فراهم می‌آورد.

پیش‌بینی نماینده ایران در اوپک از نفت ۱۰۰ دلاری

رویترز- افشین جوان، نماینده ایران در اوپک، در اظهاراتی پیش‌بینی کرد قیمت نفت جهانی ممکن است در نیمه دوم امسال با بهبود تقاضای چین و محدود ماندن عرضه، به حدود ۱۰۰ دلار در هر بشکه افزایش پیدا کند.

پیش از اظهارات این مقام ایرانی در حاشیه کنفرانس هفته انرژی هند، آژانس بین‌المللی انرژی پیش‌بینی کرده بود نیمه‌ای از رشد تقاضای جهانی برای نفت در سال میلادی جاری از سوی چین خواهد بود.

رئیس سازمان شیلات:

اجازه صید به هیچ کشوری

در آب‌های ایران نمی‌دهیم

رئیس سازمان شیلات ایران گفت: ایران توانایی صید آبیان در هر عمقی دارد و هیچ کشور خارجی از جمله چین را برای صید از ایران نمی‌پذیریم. حسین حسینی درباره دلایل افزایش قیمت کنسرو ماهی تن تصریح کرد: قیمت ماهی تن تغییری نداشته است و صیادان هر کیلو گرم از این محصول را ۳۳ هزار تومان به فروش می‌رسانند اما سایر هزینه‌های تولید که شامل هزینه‌های جانبی می‌شود تغییر داشته است.

معاون بانک مرکزی:

با اجرای رمز دوم برخی از کلاهبرداری‌ها به صفر رسید

راه اندازی رمز دوم پویا بود که در همان سال در دنیا رمز دوم پویا یک راهکار جهانی برای مقابله با فیشینگ و کلاهبرداری‌های این حوزه بود.

وی ادامه داد: بعد از یک فاصله بسیار کوتاهی از سپتامبر سال ۲۰۱۸ رمز دوم پویا در اتحادیه اروپا و با اجباری شد، در ایران همگام با آن پیش‌رفتیم. در همان زمان هم در فاصله کوتاهی بعد از اجرای رمز دوم پویا، طبق گزارش دریافت شده از پلیس فتا از چندین جرم مطرح شده در این حوزه، زمینه برخی از جرم‌ها به طور کلی از بین رفت و صفر شد چرا که اساساً دیگر به لحاظ منطقی امکان انجام آن جرم وجود نداشت و برخی از این جرایم هم تا ۹۰ درصد کاهش پیدا کرده بود که این آمار خیره‌کننده بودند.

محرمان تأکید کرد: البته کاهش این جرایم به معنای این نبوده که کلاهبردان هم‌بیکار مانده باشند و متوقف شوند بلکه در واقع در تغییر روش کلاهبرداری تلاش می‌کنند. اما خوشبختانه

در پی موافقت کمیسیون تلفیق با واردات کارکرده‌ها مطرح شد:

خودروهای دست دوم خارجی چگونه وارد کشور می‌شوند؟

سریع بوده و روندی صعودی داشته است؛ گمانه‌زنی‌ها بر این بود که در کنار تحقق وعده وزارت صمت مبنی بر واردات ۲۰۰ هزار دستگاه خودرو وارداتی تا پایان بهار ۱۴۰۲، واردات خودروهای کارکرده که قیمتی پایین‌تر از قیمت نو آن‌ها دارد، می‌تواند به کنترل قیمت خودروهای خارجی در بازار کمک کند. ضمن اینکه خودروهای کارکرده خدمات پس از فروش را هم تضمین می‌کند، بنابراین می‌تواند مفید واقع شود.

دبیر انجمن واردکنندگان خودرو نیز این موضوع را تأکید می‌کند و معتقد است که یقیناً واردات خودرو دست دوم بسیار به نفع مردم خواهد بود و منجر به کاهش شدید قیمت‌ها در بازار خودرو خواهد شد.

در نهایت اما جلال رشیدی کوچی، عضو کمیسیون تلفیق بودجه سال ۱۴۰۲ از موافقت اعضای این کمیسیون با واردات خودروهای کارکرده زیر پنج سال در سال آینده در حساب توثیق خود خبر داده و آن را خبری خوش خوانده و اعلام کرد: «در کمیسیون تلفیق بودجه ۱۴۰۲ اجازه واردات انواع خودروهای دست دوم سواری، کشنده، کامیون، ون، اتوبوس و مینی‌بوس تا ۵ سال کارکرده دولت داده شد.»

پس از آن حجت‌الله فیروزی، عضو دیگر کمیسیون تلفیق لایحه بودجه ۱۴۰۲ نیز ضمن تأکید بر اینکه کمیسیون تلفیق